Groei-wijzer LVB:
Vaardigheden voor zelfstandig leven

Groeien en ontwikkelen In het leven maken kinderen een enorme ontwikkeling door. Op deze weg maken ze grote stappen wat betreft zelfstandigheid en leren verantwoordelijkheid te dragen. Voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB) verloopt deze ontwikkeling anders. Dit vraagt steeds aanpassingen van het gezin en van hun directe omgeving. Ook deze kinderen en jongeren worden gaandeweg zelfstandiger en gaan hun eigen leven vormgeven. Of zij daar nu hulp van anderen voor in moeten schakelen of het daadwerkelijk zelf doen, doet niets af aan het proces van ontdekken wie ze zijn, wat ze willen en kunnen.

Mogelijkheden In praktijk en in onderzoek is opgemerkt dat het proces van zelfstandig worden voor kinderen en jongeren met een LVB soms minder vanzelfsprekend is. Bijvoorbeeld door de begeleiding die kinderen nodig hebben, kunnen ouders niet voldoende afstand nemen om te zien waar hun kind wel mogelijkheden heeft om zelfstandiger te worden en meer verantwoordelijkheid te dragen voor zijn of haar eigen leven. Soms komt het voor dat deze kinderen en jongeren minder de natuurlijke drang hebben om dingen zelf te willen doen. Daarom kan het handig zijn om de passende vaardigheden voor zelfstandig leven op een rij aangeboden te krijgen.

Groei-wijzer LVB Naar het idee van Bloorview, een revalidatiecentrum in Canada, ligt hier nu de Nederlandstalige Groei-wijzer LVB[1] 'Vaardigheden voor zelfstandig leven'. Deze bestaat uit twee lijsten, 'Klaar voor de start' (7-13 jaar) en 'Hier ben ik' (14 jaar en ouder). Deze lijsten helpen ouders en jongeren om stap voor stap te ontdekken hoe jongeren zelfstandiger kunnen worden en om concreet plannen te maken waar ze aan willen werken.

Creatief nadenken De Groei-wijzer LVB is geen pasklaar recept dat de juiste weg aangeeft om

zelfstandigheid te bevorderen. Het is evenmin een checklist die volledig afgevinkt moet worden. De Groei-wijzer is wel een instrument dat ouders en jongeren prikkelt om na te denken over hun eigen situatie en mogelijkheden en over de doelen die voor hen belangrijk zijn in de toekomst. Dit hangt nauw samen met de cognitieve en fysieke mogelijkheden van de jongere, de situatie thuis en de eigen voorkeuren.

Denk na over hoe u als ouder uw kind kunt aanmoedigen om keuzes te maken en actief deel te nemen aan de maatschappij. Als iemand bijvoorbeeld afhankelijk is van zorg van zijn ouders, denk dan na of een deel van deze zorg aan iemand anders overgedragen kan worden. Dan ontstaat een andere band onderling, meer passend bij de leeftijd.

Als u vragen heeft over de mogelijkheden van de lijst, neem dan contact op met het behandelteam.

Hogeschool Rotterdam Kenniscentrum Zorginnovatie

Academisch Centrum voor Epileptologie
Kempenhaeghe & Maastricht UMC+

Op Eigen Benen nu

FNO zorg voor kansen

[1] De Groei-wijzer LVB is gebaseerd op de Groei-wijzer die door het UMCG, revalidatiecentrum Blixembosch, Mytylschool Eindhoven, Erasmus MC en TransitieNet is ontwikkeld op basis van de Developing the Skills for Growing Up (Holland Bloorview Kids Rehabilitation Hospital in Toronto, Canada). De gebruikte icoontjes zijn ontwikkeld door Op Eigen Benen in samenwerking met TransitieNet.

CC BY NC ND